

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 287. — ŠTEV. 287.

NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 6, 1924. — SOBOTA, 6. DECEMBRA 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII

ANGLEŽI HOČEJO BITI PRVI PLAČANI

Angleži hočejo, da odplača Francija najprvo svoj dolg v Angliji in šele nato dolg v Združenih državah. — Poročila o pogajanjih z Ameriko fundiranje dolga so vznemirila politične kroge. — Dogovor, sklenjen z Anglijo, bo najbrže revidiran. — Skrčenje vojaške službe v Franciji.

London, Anglija, 5. decembra. — Poročilo, da je pričela Francija s pogajanjimi za fundiranje ali odplačanje svojega dolga v Združenih državah, je vzbudilo precejšnje vznemirjenje v tukajšnjih finančnih in političnih krogih ter tudi veliko pozornost v časopisju.

Večina komentarjev glede tega koraka izraža pričakovanje, da bo Francija tudi storila korake, da odplača svoj dolg v Angliji, če je že sklenila izbrisati svoj dolg v Združenih državah. Nadalje trdijo nekateri komentatorji, da bi bila Anglija upravičena zahtevati revizijo svojega lastnega fundacijskega dogovora z Ameriko, če bi slednja ponudila Franciji izvanredno ugodne pogoje.

Diplomatični poročevalec Daily Telegraph trdi, da se je pojavil popolnoma nov položaj glede problema mednarodnih dolgov vsled francosko-ameriške inicijative in raditega bo mogoče angleška vlada prisiljena lotiti se zadeve zavezniških dolgov v tej deželi preje kot je bilo prvotno nameravano. Poročevalec je mnenja, da mora biti Francija, če lahko razmišlja o načinih in sredstvih kako poravnati svoj dolg v Ameriki, tudi v sličnem položaju glede svojih obveznosti napram Angliji.

Daily Mail pripominja, da je bila Anglija vedno pripravljena kancelirati dolge druge zaveznikov, če bi se na sličen način kanceliralo tudi njene lastne ter dostavlja, da je bila vsaka možnost take splošne konklacije izločena vsled izjave predsednika Coolidge-a v njegovi zadnji poslanici na kongres. List domneva istotako, da bo Anglija zahtevala revizijo svojih dogovorov z Ameriko, če bo dobila Francija od Združenih držav boljše pogoje kot pa jih je dobila Anglija.

Westminster Gazette, ki sicer ne pričakuje nikake neposredne ponudbe, povdarja vendar potrebo Francije, da se dogovori s svojimi angleškimi in ameriškim upniki ter dostavlja: —

„Nobenega vzroka ni, zakaj bi mi edini med zavezniški plačali svoj dolg s herojskim naporom, za katerega ne bo dobila sedanja generacija nobene druge nagrade kot zavest finančne poštenosti.“

Washington, D. C., 5. decembra. — Tukajšnji uradniki so neobičajno rezervirani v vseh svojih izjavah glede fundiranja francoskega dolga v Združenih državah, vendar pa so izjavili, da so povsem neutemeljeni strahovi, ki so se pojavili v Londonu glede tega predmeta.

Vprašanje možne revizije dogovora, ki je bil že sklenjen z Anglijo, je predmet, o katerem hočejo razpravljati v krogih visokih vladnih uradnikov. Očitno se smatra uravnavo z Anglijo kot zaključen incident in nikdo ne pričakuje vlade kakih določenih politikov za vse čase.

V vsakem slučaju pa ne vidijo vladni krogi v sedanjem času nobene prilike za revizijo, ker se ni pojavil izjava dogovora noben večji razvoj, ki bi mogel izpremeniti položaj.

V Washington upajo, da bo dogovor s Francijo mogoč, a uradniki se izogibajo vsaki resnični napovedi. Ta previdnost ne temelji le na pomanjkanju informacij glede tega, kaj namerava Francija dejanski ponuditi, temveč tudi na dejstvu, da bo moral koncem konca kongres odobriti katerokoli uravnavo vprašanja francoskega dolga.

Pariz, Francija, 5. decembra. — Doba vojaške službe v Franciji bo skrajšana na temelju armadnega reformnega načrta, katerega izdeluje sedaj vojno ministrstvo.

Vojni minister Nollet je pojasnil vojaškemu komiteju poslanske zbornice, da bo skrajšanje omogočeno vsled organizacije, ki bo dovoljevala mobiliziranje vseh narodnih moči in virov brez izjeme vspricho preteče vojne in da bo ta organizacija poslovala neodvisno od armade, ki bo ostala organ vezbanja in obrambe.

CHAMBERLAIN PRI MINISTRU HERRIOTU

Skušata uveljaviti dogovor o važnih političnih vprašanjih. — Angleški zunanji minister na poti v Rim.

Pariz, Francija, 5. decembra. — Angleški minister za zunanje zadeve Austin Chamberlain, je dopel večer zvečer semkaj, na svojem potovanju v Rim, kjer se bo prihodnji teden udeležil posvetovanja sveta Lige narodov.

Po svojem prihodu je izjavil Chamberlain: — Porabil sem to priliko, da obiščem francoskega ministrskega predsednika. Upam, da bom

po posvetovanju boljše razumel nazore francoske vlade in da bodo ojačene vezi prijateljstva med obema narodoma, kar bo v interesu obeh.

Oba državnika sta se sedela danes zjutraj ter se posvetovala glede položaja na Bliznem Istoku, glede ženevskega protokola, razoroženja Nemčije ter izpraznenja kolinskega okupacijskega ozemlja. Broz dvoma sta skušala najti skupni temelj za skupno postopanje.

Po zaključenih posvetovanjih bo Chamberlain odptoval naprej proti Rimu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

KONGRESU NISO MAR PRIPOROČILA COOLIDGEA

Kongres se niti malo ne briga za opomine predsednika Coolidgea ter trosi denar. — Poslanska zbornica se protivi odpravljanju brezkoristnih zemljiških uradov.

Washington, D. C., 5. decembra. — Paragraf v dovolilni predlogi za notranji department, na temelju katerega naj bi se odpravilo 39 zemljiških uradov, je večeraj poslanska zbornica črtala iz dovolilne predloge. Predlog je stavljal kongresnik Sinnott iz Oregona. Za predlog je bilo 68 glasov, proti predlogu pa 47.

Sprejet pa je bil predlog, naj se odpravi urad generalnega geometra ter spoji njegovo delo z zemljemerskim departmentom.

Istotako je bila odobrena konsolidacija urada registrarja z uradom sprejemnika v 45 zemljiških uradih.

Kongresnik Cramton iz Michigana je pripomnil k amandamentu Sinnotta, da bi predlog nič drugega kot zopetno oživiljevanje stare pork-barrel politike in zagovorniki amandamenta so se malo brigali za svarila in priporočila predsednika Coolidgea, naj se izvaja največja varčnost.

V senatu je prišla zopet na vrsto zadeva, tikajoča se Musée Shoals.

Senator Underwood je zagovarjal svojo predlogo, naj se porabi naprave v izdelovanje eksplozivnih snovi v vojnem času za izdelovanje umetnih gnojil v mirnem času.

Senator Norris iz Nebraske se je zavzel za vladno obratovanje naprav. Debatla glede projekta je trajala cele štiri ure ter se bo vršila danes naprej.

Priseljeniški komitej poslanske zbornice se je pečal danes s konsolidiranjem treh višjih predlogov za deportiranje inozemcev, ki so se pregrešili proti prohibicijskim, narkotičnim in drugim postavam.

Senatni justični komitej je odklonil danes različne prošnje za javne termine glede Cramton predloge za konsolidiranje vseh prohibicijskih uradov v en sam urad.

V poslanski zbornici je vložil načelnik vzgojnega komiteja predlog, da se ustvari department za vzgojo, sanitacijo in podpiranje veteranov. Kongresnik Ballinger je pripomnil k predlogi, da je bila sestavljena po načelih, katere je odobril predsednik Coolidge.

Senator Ladd, vstaj iz Nort Dakote, je bil izključen iz reorganiziranega republikan. Steering komiteja in senator Butler iz Massachusettsa je prišel na njegovo mesto. Senator (Wadsworth iz New Yorka je postal načelnik komiteja.

FRANCIJA BO POTROŠILA 12 BILIJONOV FRANKOV ZA MORNARICO.

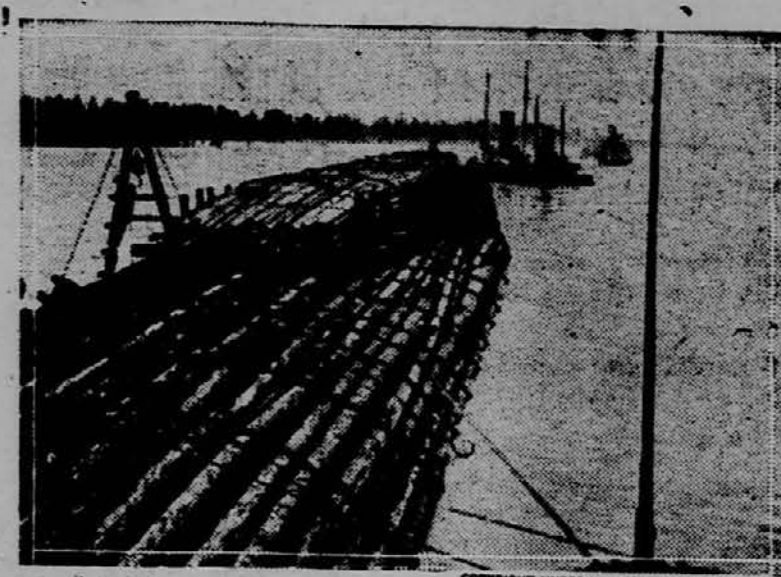
Pariz, Francija, 5. decembra. — Soglasno z novim mornariškim programom, bo Francija popolnoma preuredila svojo mornarico. Stroški za prenovu bodo znašali deset bilijonov frankov.

Novozgrajene bojne ladje bodo imele vsega skupaj 178.000 ton.

POZOR, ČLANI SLOV. DELAV. PODPOROČNA DRUŠTVA V NEW YORKU.

Glavna letna seja se vrši v sredo dne 10. decembra ob osmih zvečer v Leppig dvorani, 101 Ave. A. Pridite vsi, kajti pri tej priliki se bodo zaključili računi in se bo izvolil nov odbor za prihodnje leto. Tajnik.

ŠEST MILLJONOV ČEVLJEV LESA.

Po Columbia River plove velikanski plav, v katerem je šest milijonov kubičnih čevljev lesa iz oregonskih gozdov. Les je namenjen za razna californijska mesta.

MINISTRI POD POLICIJSKIM VARSTVOM

Angleški ministri so bili stavljeni pod policijsko varstvo. Lord Allenby je sporočil iz Kajire, da je bila razkrita morilna zarota. — Sir Geoffrey Archer je bil imenovan generalnim guvernerjem Sudana. — Zarota je bila posledica propagande egipčanske nacionalistične zveze. — Angleška poslanska Ligi narodov.

London, Anglija, 6. decembra. — Vsi kabinetski ministri so bili večeraj zvečer stavljeni pod posebno policijsko varstvo. Ta varnostna odredba je bila uveljavljena potem ko je dospela iz glavnega stana lorda Allenby-a, angleškega vrhovnega komisarja v Egiptu informacija, da je bila razkrita zarota, koje namen je bil zavratno umoriti odlične člane angleškega kabineta.

Minister za notranje zadeve je pripisoval tema tako veliko važnost, da je odredil, da naj posebni tajni agenti stražijo noč in dan gotove kabinetske člane.

Po mnenju Daily Maila kažejo vsa znamenja, da je bila ta zarota posledica propagande, katero širi egipčanska nacionalistična zveza, ki ima svoje zastopnike v vseh evropskih deželah.

To razkritje je napotilo oblasti, da so ojačile policijo, posebno v Londonu, potem ko je bilo veliko število ljudi odpuščenih iz službe iz varčevalnih razlogov. Zadnja razkritja glede revolucionarnih mahinacij komunistične vrste so pokazala, da je ojačenje policije neobhodno potrebno.

V Albert Hall je bilo večeraj več detektivov kot ponavadi, da ščitijo ministrskega predsednika in ministre, ki so prisostvovali zborovanju.

Kajira, Egipt, 5. decembra. — Danes izdani kraljevski dekret je imenoval Sir Geoffrey Archerja generalnim guvernerjem Sudana. Na temelju dogovora iz leta 1899 ima Anglija pravico predlagati imenovanje guvernerja.

Sir Geoffrey je sedaj guverner in najvišji poveljnik v Ugandi. Izza leta 1902 je v uradnih stikih z angleškimi posestvi v Afriki ter se je vdeležil različnih posebnih komisij Anglije za proučevanje in uravnanje razmer v Afriki.

Kot guverner Istočne Afrike je vodil operacije, ki so dovele do uničenja moči dervišev v Somali deželi in do ustanovitvenja tamošnjega angleškega dominija.

Ministrski predsednik Zivar paša je obvestil predsednika poslanske zbornice, da nima vlada namena priporočiti kralju Fuadu takojšnjega sklicanja parlamenta kot se zahteva to v prošnji, katere je podpisalo 113 poslancev.

Ženeva, Švica, 5. decembra. — Objavljena je bila poslanica Anglije na Ligo narodov.

Anglija je obvestila v poslanici Ligo narodov, da je bo angleška vlada priznala, če bi dobil Egipt potom podpisano protokola Lige za razsodišče pravico, da apelira na Ligo narodov v zvezi z angleško-egipčanskim sporom.

Položaj pa se je izpremenil v toliko, da bo minister za zunanje zadeve Chamberlain osebno obrazložil stališče Anglije na konferenci sveta Lige narodov, ki se bo vršila v Rimu.

London, Anglija, 5. decembra. — V svojem govoru v Albert Hall se je ministrski predsednik Baldwin dotaknil tudi vprašanja Egipta. Rekel je, da ne nasprotuje nobena stvar resnici tako kot trditve, da je izrabila Anglija umor generala Stacka kot prevezo, da zopet uveljavi protektorat nad Egiptom in da izpodkopi pravice Egipta.

Treba pa je zavarovati inozemske pravice ter varnost zvez, a taki pomisleki nikakor ne nasprotujejo zadovoljivi uravnavi, glede katere je uverjen, da bo dosežena.

Kot že poročano je bila dvorana, v kateri se je vršilo zborovanje, močno zastražena. Navzoči so z zanimanjem zasledovali govore, kajti napetost je velika, ker se splošno pričakuje nadaljnih resnih razvojev.

ZADEVA SHEATSLEY KONČNO ZAKLJUČENA

Konečno poročilo cor. Murphy-ja se glasi, da je izvršila žena pastora Sheatsley-a samomor. — Skrivnost sežganega trupla ne bo vsled tega nikdar razvoljena.

Columbus, O., 5. decembra. — Potem ko je coroner Murhy predložil okrajnemu pravdniku Kingu konečno poročilo glede smrti pastora Sheatsley-ja, bodo seveda zaključene preiskave glede skrivnostnega konca ženske, koje obžgano truplo so našli v veliki peči pastorevega doma. Coroner je izjavil, da je izvršila Mrs. Sheatsley samomor v trenutnem napadu blaznosti. Tega mnenja je bil od prvega pričeka, čeprav se je nasprotno glasil izvid dveh izvedencev in izid eksperimenta, vzprizorenega na dveh morskikh praščkih, katera so živa sežgali v isti peči.

Tudi pastor Sheatsley je izprva trdil, da je izvršila njegova žena samomor in da je sama zlezla v peči. Dr. Brundage in kemik Long, ki sta preiskala pljuca nesrečnice, in sta izjavila, da ni bilo niti v pljučih niti v krvi ženske nobenega sledu plina, ki bi moral biti navzoč, če bi prišla ženska živa v peči, sta potrdila svojo trditve potom eksperimenta z morskimi praščki. Dokazala sta, da je njih teorija pravilna.

Coroner Murphy pa je mnenja, da se je ženska zadušila, predno je prišla do oglikovega plina. V njegovi izjavi se glasi, da je pastoreva žena odprla gornja vrata peči ter splezala noter z nogama naprej.

Coroner opozarja na dejstvo, da je treba za popolno upepelitev trupla celih deset ur, da pa je preiskanje trupla pokazalo, da se je ženska pekla v peči le tri ure. Proti zločinu govori tudi okoliščina, da ni bilo mogoče najti v farozu nobenega sledu, ki bi pričal o zločinu. Skrivnostna zadeva v Bexley najbrž ne bo nikdar pojasnjena.

AMERIŠKI POKONKZUL V BEOGRADU OBSTRELJEN.

Beograd, Jugoslavija, 5. dec. — Danes je prišla v stanovanje ameriškega podkonzula Henry-a Daytona neka ženska ter oddala nanj več streliv. Zatem je poglala sama sebi kroglo v glavo. Podkonzul se v bolnišnici bori s smrtjo. Med obema je vladalo dalja ča-

PRISELJEVANJE V BRAZILJO USTAVLJENO

Brazilska vlada hoče najprvo ugotoviti, da bodo naši novodošli priseljenci v resnici domov, kjer bodo lahko delali, ne pa postali breme države.

Rio de Janeiro, 5. decembra. — Brazilski urad za zunanje zadeve je izjavil, da z ozirom na večerajšnje poročilo, da je brazilska konzul v Tokio zanikal vsak izseljeniški vizum, in da je sklenila brazilska vlada preprečiti priseljevanje, dokler se ne bo ugotovilo, da bo mogoče novopriseljene tudi primerno nastaniti.

Nemški in japonski poslanik sta v listu Nacion objavila slično izjavo ter dojavila, da je odredba le provizorična.

Akeija brazilskega konzula v Tokio, ki ni hotel vizirati potnih listov, je razburila tudi japonsko vlado. V zunanjem uradu je bila objavljena izjava, v kateri se glasi: —

„Če je s tem namignjena izključevalna politika proti Japonski, mora postati položaj skrajno resen za japonski narod.“

Melbourne, Avstralija, 5. dec. — Po sporočilu, da je nameravalo oditi 1200 Jugoslovancev, ki se niso smeli izkreati v Ameriki, odpotovati v Avstralijo, je izjavil danes ministr. predsednik Bruce, da noče vlada ničesar slišati o podeljevanju potnih listov brez razlike. Dežela dovoli vsaki mesec po sto Grkom in sto Jugoslovancem dostop v deželo ter daje prednost ljudem, ki obvladujejo angleški jezik ter imajo denar.

VEILKE DEMONSTRACIJE V ZAGREBU IN LJUBLJANI.

Beograd, Jugoslavija, 5. dec. — Ker je vlada penzionirala par hrvaških profesorjev na Zagrebški univerzi, se je zopet pojavilo peregovanje vprašanje jugoslovanskih narodnosti. Ko so bili profesorji vpo-kojeni, so zastrajkali vsi vseučilišniki. Štrajk se je razširil tudi na ljubljansko univerzo. Po cestah so se vršili vroči spopadi med študenti in policijo.

Okdar je Pašić zopet na krimihu ter se je zavzel za vso silo za centralizacijo, so začeli Hrvatje in Slovenci ponovno zahtevati svojo avtonomijo ter neodvisnost od Srbije.

sa ljubavno razmerje. Ko ji je pa podkonzul rekel, da mora biti tega enkrat konec, se je razburjena na ljubinka odločila za svoj grozni čin.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$15.60 2000 Din. — \$31.00 5000 Din. — \$77.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačnje "Politični čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE.

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75
300 lir \$14.55 1000 lir \$48.50

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpisila na zadnje pošte in izplačnje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Na polizlatje, ki presegajo PETTISO DINARJEV ali pa DVATISO LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjev in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in najet (zakonito): in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsakega računanja po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roko.

POŠILJATE PO BEZOGLAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER KAČUNAMO ZA STROŠEK \$1-

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4887.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKE DAILY

Owned and Published by

Glasno Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIX, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na leto leta volja list na Ameriko	Za New York na leto leta	\$7.50
in Kanadi	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta v Evropi	Za inozemstvo na leto leta	\$7.50
Za leto leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in vsemilno.
Dopis, brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeli bivališke nasna ni, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

25 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2273

NEW YORK CITY

ZLOČINSKI VAL

American Bar Association je naprosila tri svoje komiteje, naj uvedejo posebno preiskavo glede administracije kriminalnih zakonov v Evropi, in naj sporoče svoj izvid.

Charles Whitman, prejšnji governer iz New Yorka; Wade Ellis, prejšnji generalni tajnik v Ohiju in pozneje pomožni generalni pravdnik v Združenih državah ter Marcus Kavanah so se lotili te naloge.

Slednji poroča:

"135.000 morilcev se potika po Združenih državah. Ljudje, ki poznajo položaj bodo soglašali z ugotovitvijo, da se izvrši vsako leto 8500 ubojev in umorov ali v dvajsetih letih 160.000. Ta ocena je še skrajno konservativna. Starost morilcev znaša od osemnajst let do pet in šestdeset let. Njih življenjska doba znaša od petindvajsetih do štiridesetih let. Ker je bilo soglasno z ljudskim štetjem leta 1910 zaprtih v različnih jetnišnicah dežele petnajst tisoč morilcev, jih ne more biti sedaj zaprtih več kot 18.000. Če vpoštevamo smrtne slučaje med njimi, je najmanj 135.000 morilcev, možkih in žensk, ki žive na prostem.

"Da spoznamo velik obseg tega nevidnega razreda, je treba le pomisliti, da imamo v Združenih državah svobodnih več morilcev kot pa duhovnikov vseh veroizpovedi, ali učiteljev v šolah, odvetnikov in sodnikov. Te nevidni razred obsega trikratno število naših uradnikov, poročevalcev in pisateljev ter 52.000 več članov kot ima dežela policistov. Treba si je pri tem zapomniti, da so vsi ti ljudje morilec.

"V nobeni drugi civilizirani deželi, kateri načeljuje organizirana vlada, ni bilo še nikdar kaj sličnega.

"Našo deželo ogroža vedno širša se kuga morilcev, kot je trpela pred eno generacijo Indija vsled požrešnosti in nasilnosti tigrov. Tiger, ki je obiskovalec vrelec v neki nepalski vasi, je v enem letu uničil dva in štirideset človeških življenj. V Chicagu je ulični vogal, imenovan Death Corner, na katerem je bilo umorjenih dva in štiri deset ljudi.

"Teh 135.000 ljudi se povsem razlikuje od drugih prebivalcev dežele, kajti niti izdaleka si ni treba misliti, da bi mogel postati človek, ki je vzel človeško življenje tak kot so njegovi sodržavljanji.

"Po tridesetih letih izkušenj kot odvetnik lahko rečem, da ni mogel noben morilec po izvršenem činu ničesar doseči v življenju. Ogledal sem si natančno življenje na tisoče kriminalcev ter vem, da je boljše biti okraden kot biti tat, da je boljše biti oropan kot pa biti ropar, da je neizmerno blaženejši iti v grob reven z neodmadeljanim imenom kot pa živeti v izobilju kot morilec.

"Čeprav se je značaj ameriškega naroda tekom zadnjih dveh generacij zelo izpremenil, je vendar resnica, da je naše državljanstvo precejšnje vladne vmešavanja in kontrole kot katerikoli drugi narod sveta in da ne izvaja noben drugi narod tako popolne in neodvisne kontrole nad svojimi usodami.

"Le v našem narodu je mogoče gojiti najvišje aspiracije ter jih tudi doseči, brez ozira na to, iz katerega sloja smo izšli. Kralji naše trgovine so bili pred leti bosopeti tvorniški delavci. Naši predsedniki so pričeli svojo karijero z lopato v rokah in stopajo za oralom. Načelniki naših aristokratskih družin so pred par generacijami prodajali sol, nosili na hrbtih smrdljivo kožuho ali služili kot prevozniki.

"Ta dežela, ki ima tako uzoren ustroj, ki se je dvignila do take materialne prosperitete, pa ima tudi svojo temno stran. Ni je dežele na svetu, v kateri bi bila življenje in lastnina tako malo varna, v kateri bi se ljudje manj bali postav ter jih uvaževali, čeprav jih dela narod sam. V tem oziru stojimo osramočeni pred narodi sveta, in sedanja generacija Amerikancev ne bo nikdar proslavljena v zgodovini."

Dopis.

Gilbert, Minn.

Naprošen sem, da poročam o nesreči, ki se je dogodila v Ely, Minn., 21. novembra zvečer. Mrs. Frančiška Antončič se je preselila iz starega stanovanja v drugo, in sreča ji ni bila mila, kajti povedala, si je tudi hrbtenico popončilo je izbruhnil požar. Videč, škodovala, za to siroto so se za-

vzeli dobri rojaki in začeli prositi milih darov. Vdovica je že 10 let in ima 4 nedoraste otroke. Mr. Gonde je daroval sam \$50.00 in tako je deloval par dni ter nabral čez \$150.00.

Rojaki v Chisholmu ste prošni, da prispevate po svoji moči za to siroto.

Vsa čast gre rojaku Louis Gonde, ki se je lotil težkega dela, prositi za druge. Ker pa ima dobro slovensko srce, je sam precej daro-

Louis Vessel.

Omamljiva sredstva na Dunaju.

Po dolgotrajnem prizadevanju je prišla dunajska policija na sled prodajalcem kokaina in morfinu. — Veliko oseb aretiranih. — V neki lekarni je bilo triindvajset kil morfija.

Dunajska policija je prišla te dni na sled opasnemu in dobro organiziranemu tihotapstvu ter tajni razprodaji dveh opasnih strupov, ki uničujeta človeško življenje z neusmiljeno krutostjo: kokaina in morfija. Že dolgo so ljudje dobivali kokain in morfin od tajnih prodajalcev, ki jih je bilo tem težje odkriti, ker so njihove stobile vodile v navidezne zakonite dobavne vire, v lekarni. Sedaj je zadeva pojasnjena in z njo v zvezi je že izvršenih mnogo aretacij.

Avstrijski lekarnarji imajo na Dunaju skladišče "Herba", ki jih zalaga z rastlinskimi in kemijskimi preparati. "Herba" oddaja tudi strupe, ki pa so podvrženi državni kontroli. Prodaja vsake količine strupov mora biti zabeležena v posebni oddajni knjigi, ki je na pogled državnim oblastem. Pri tej "Herbi" je že dolgo časa nabavljala lekarna Heilborn na Mariabühelerski naravnost enofornne količine kokaina in morfija. Prodaja strupov je zopet urejena tako, da mora lekarniško osebje zabeležiti vsako svojo oddajo v posebno kontrolno knjigo. Ta knjiga je bila pri Heilbornu v največjem neredu. Pri preiskavi v lekarni se je izkazalo, da sta lastnika podjetja, Jos. Longinovit in Raab, trgovala s kokainom in morfinom na moč brezvestno in da sta prodajala oba strupa nedovoljenim potom na kmeti, kjer se je pote mširila strašna epidemija kokainomanije in morfomanije.

Glavni krivci so sedaj že pod ključem. Komisija je našla v prostorih lekarni Heilborn dokaze, da sta lastnika apoteke nabavila pri "Herbi" zadnje čase celih triindvajset kilogramov morfija. Poleg tega sta kupila še trinajst kilogramov kokainovega praška, katerega sta potem razpečevala po tajnih potih med vse plasti avstrijskega prebivalstva. Tajno razprodajo sta imela dobro organizirano. Ljudje, ki niso mogli kupiti strupov drugače kakor na podlagi zdravniškega recepta, so plačevali za kokain in morfin bajno visoke cene. Posledica zavzivanja teh dveh strupov je seve nedogledna in se ne da ugotoviti.

Preiskava se nadaljuje ter zavzema vedno večji obseg. V afero je zapletena cela vrsta znanih dunajskih družabnih osebosti.

SMRT BIVŠEGA VENEZUELSKEGA DIKTATORJA.
San Juan, Porto Rico, 5. dec. — Bivši venezuelski diktator Cipriano Castro, je umrl tukaj v pregnanstvu, star 66 let.

V vlaku odloženo dete.

Dne 13. novembra se je peljala z vlakom iz Nymburka v Jičín na Češkem Ana Vorličkova. Bila je sama v vagonu. Kar začuje otroški jok. Ker je mislila, da je to v sosednjem vagonu, je odprla vrata, a tudi tam ni bilo potnikov. Ker je dete zopet jokalo, je začela iskati ter našla v svojem vagonu pleteno košaro in v njej šest tednov staro dete. Ko je prišel sprevodnik, mu je povedala ves dogodek. Nato sta skupno pregledala košaro ter našla v njej pisano z 20.000 čehoslovaških kron v bankovcih. Otroka si je vzel sprevod-

val. On sam je zelo zaposlen in je izročil to delo rojakinji Mrs. Blatinik. Upati je da se bo tudi njo dobro obnesla kolekta.

Več podrobnosti, upam, da bodo pisali z Ely, Minn.

Za danes naj to zadostuje in želim, da bi se tudi po drugih naselbinah poprijeli tega važnega dela in bi ji pripomogli kolikor toliko.

Pozdravi!

Louis Vessel.

Strašna tragedija.

Berlinski delavec se je moral zagovarjati zastran umora lastne hčere, s katero je živel v nedovoljenih odnosih. — Kako se je odločil za strašno dejanje.

Pred berlinsko poroto se je te radi umora lastne hčere se je moral zagovarjati 58-letni delavec R. Springer, ki je živel s svojim otrokom celo vrsto let v nedovoljenih odnosih.

Springer je bil že dolgo ločen od svoje zakonske žene, s katero je imel troje otrok: dva sina, od katerih je eden padel v svetovni vojni, eden pa še živi in hčer Elfrida, ki je služila kot prodajalka v neki trgovini. Slednjo je imel ljubavne stike celih pet let. Stvar je prišla na dan in sodišče je pokvarjenega očeta obsodilo na pol drugo leto zapora. Starec je odšel kazen in prišel na svobodo. Komaj se je to zgodilo, že je zahteval, da se mu Elfrida ponovno uda. Hčer pa je medtem dobila drugega ljubimca, nekega 60 letnega stareca in se je očetovi zahtevi upirala. Springer je svojega tekmeča zalezoval ter mu celo poslal anonimno pismo, v katerem je svaril pred nadaljnjimi sestaniki z Elfrido. Svarilo pa ni zaleгло nič. Elfrida je bila z novim ljubimcem zadovoljna in je očeta zavračala.

Neko noč je prišel Springer domov vinjen. Sedel je v kuhinjo, pograbil debelo poleno, se pritihtal v spalnico svoje hčere ter jo ubil.

Njegov zagovor pred sodniki in porotniki se je glasil takole: Ljubil sem Elfrido nad vse. Da bi se družila s komurkoli, nisem mogel trpeti. Zato sem se tudi odločil k strašnemu dejanju, katerega sem vrhu tega izvršil v pijanosti. Priznavam, da mi je bila Elfrida najljubši otrok, toda ko sem jo ubil, nisem vedel, kaj počnem. Priznavam svojo krivdo, prosim pa tudi poroto, naj upošteva moje tedanje stanje in naj ne spregleda mojega pravega vzroka, ki me je napeljal k umoru: odpora proti razmerju moje hčere s 60 letnim starecem.

Porota je pretresla ta dejstva, poklicala psihijatre, ki so ugotovili, da je Springer psihopat, ter nato obsodila moža na enajst let ječe. Ako bi bil normalen, bi radi svojega zločina prišel na vislice.

Od dobe cvetja do zlatega zatona.
Nestrpno pričakovan Trinerjev Stenski Koledar je pripravljen za razpošiljanje. Izdaja za leto 1925 je v dveh ozirih zanimiva. Krasi ga dve sliki. Na prvi je krasi mlada mati s svojim smehljajočim se otrokom, nahajajoča se v krajšem jutru na cvetočem vrtu. Druga nam pa predstavlja star zadovoljen parček v starinskem vrtičku ob koncu dne. To nas spominja, da je Trinerjevo Grenko Vino zdravilo za vsa razdobja življenja, kajti vodi vas varno skozi vse nevarnosti bolezni od mladosti do starosti. Koledar je dnevna potreba v vsakem domu. Na tak koledar kot je Trinerjev za leto 1925 se vsakdo z veseljem ozre. Pošljite 10 centov za poštno stroške na: Joseph Triner Company, 1333—45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Ad.)

Moda napreduje: Ko zgreši pot, zavre par novosti ter uvede par starih običajev. Tako se naprimer sliši, da se ženske ne bodo zanaprje več pudrle in si mazale obrazov. — Naraven obraz! — to je najnovejši modni klic.

To je vsekakor dobro i priporočljivo. Stvar ima pa eno slabo lastnost: Če se bodo tudi nekatera slovenska dekleta v Downtownu Jotila te novotarje, ne bom nobene poznal, če jo bom srečal na cesti.

Prijatelj mi poroča, da se bo v soboto zvečer dne 27. decembra nudilo brooklynskim in newyorškim rojakom obilo zabave v Schwaben Hall v Brooklynu.

Znana Pershak Band priredi napreč tam svojo letno veselico. Schwaben Hall je dvorana in pol godba bo pa skrbela, da si bo vsak plesalec dočel izbiral pod plate.

Peter Zgaga

V Weehauken, N. J., so prišli na sled značilnemu, čisto ameriškemu slučaju.

Butlegari so izkrcavali na vznožju neke ulice pijačo. Vsak teden dvakrat ali trikrat.

Pri tem poslu jih je ščitila policija. Na vsakih dvajset korakov je stal policist z revolverjem v rokah ter srbel, da se ni noben nepoklicani prikradel v bližino.

V Weehauken pa živi korajžen katoliški duhovnik. Možak je izvanredno korajžen ter je hotel na svojo pest napraviti konec korupciji.

Natančno se je informiral, od katere do katere ure se krši osemnajsti amendment, počem so plačani policisti za svojo nepostavno delo ter se končno v temni noči sam odpravil na lice mesta.

Več kot pet policistov mu je zastavilo cesto.

On se pa ni brigal za nošenega in hrabro nadaljeval svojo pot.

Na lastne oči se je prepričal, kako so butlegarji izkrcavali blago, kako so ga odvažali in dobivali plačilo zanj.

Navzočnost svetega moža jih je tako presenetila, da niso vedeli, kje se jih glava drži.

Končno se je eden med njimi opogumil ter rekel duhovniku: Tukaj imate tisoč dolarjev, če nam obljubite, da boste držali jezik za zobmi. Nadalje se zavežemo, da vas bomo dve leti preskrbovali za najfinjšo pijačo. Vi s tem ničesar ne rizirate, nam pa lahko dosti koristite.

Duhovnik je pa odločno zavrnil vse ponudbe ter takoj naslednjega dne objavil vse, kar je videl in slišal.

Ko sem to napisal, sem nehoti vprašal samega sebe: Kaj bi storil brooklynski lahkoživček, če bi se nahajal na stišču onega katoliškega duhovnika?

Kaj bi storil? No, to, kot bi skoraj sleherni izmed nas. Ponudeni tisoč dolarjev bi spravi. (Za brooklynski cerkev bi jih najbrž ne dal). Glede pijače bi pa zgledal z butlegarji, da mu jo morajo najmanj šest let redno preskrbovati.

Časopisje poroča: Predsednik Coolidge je v svoji zadnji poslanici priporočil, da je treba štediti na vseh koncih in krajih, češ, da se edinele potom tednje in hranjenja obeta Ameriki boljše bodočnost. Sam je dal dober vzgled s tem, da se ni pripeljal na razstavo v Chicago s posebnim vlakom, pač pa v čisto navadnem Pullman vozu, za katerega je plačal nekako dva dolarja.

Štedenje je lepa reč, samo pravilno mora biti.

V New Yorku so naprimer štedljive dame, ki se peljejo v najfinjšem avtomobilu na drugi konec mesta kupit funt kofeta, ker je tam kofe dva centa cenejši kot pa pri grocerju na vogalu.

Moda napreduje: Ko zgreši pot, zavre par novosti ter uvede par starih običajev. Tako se naprimer sliši, da se ženske ne bodo zanaprje več pudrle in si mazale obrazov. — Naraven obraz! — to je najnovejši modni klic.

To je vsekakor dobro i priporočljivo. Stvar ima pa eno slabo lastnost: Če se bodo tudi nekatera slovenska dekleta v Downtownu Jotila te novotarje, ne bom nobene poznal, če jo bom srečal na cesti.

Prijatelj mi poroča, da se bo v soboto zvečer dne 27. decembra nudilo brooklynskim in newyorškim rojakom obilo zabave v Schwaben Hall v Brooklynu.

Znana Pershak Band priredi napreč tam svojo letno veselico. Schwaben Hall je dvorana in pol godba bo pa skrbela, da si bo vsak plesalec dočel izbiral pod plate.

Jugoslavanska

Katol. Jednosta

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 222 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik nesplošnih smrtin: JOHN MOVERN, 412 — 15th Ave., East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOSE V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 609 Grant Street 2d Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbori:

ANTON ZBASNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
BORIS MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK KRABEC, 4522 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbori:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK KORICH, 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih radov kakor tudi denarne polijanje naj se pošljejo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošlje na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošlje na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovonom na oblihen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 3 člani ali članicami.

Arkadij Averčenko:

Kontrola produkcije.

Med vogelne kamne tretje internacionalne, ki bo ustvarila raj na zemlji, spada:

— Kontrola produkcije. — V duhu si predstavljam, kakšne bodo posledice te ustanove.

Pisatelj je pravkar sedel za mizo, ko so mu javili:

— Neki delavec so prišli. — Naj vstopijo. Kaj želite, gospoda?

— Mi smo delavska kontrola produkcije. Odborniki. — Kontrola? Kakšne produkcije?

— Vaše. — Kakšna pa je ta moja produkcija? Jaz pišem povesti, feljtone... To je podlaga kontroli.

— Vsi se tako izgovarjate! Mi smo odborniki tipografov in zadruge novinarjev in bomo nadzirali vaše proizvajanje.

— Oprostite... Kako pa nameravate vršiti to kontrolo?

— Želo priprosto... Tu se posedemo okrog vasa in vi... kaj pa pravzaprav nameravate napisati?

— Še ne vem; nimam še snovi! — Pa si jo izmislite!

— Dobro; ko odidete, si jo izmislite.

— Ne, ne, pustite take obrabljene izgovore! Takoj si izmislite. — Toda jaz se ne morem osredotočiti, če mi dva tuja obraza...

— Oprostite, mi nismo tuji obrazi, temveč kontrola vaše produkcije! No?

— Ka "no?" — Mislite hitreje.

— Razumite vendar, da je vsa ko ustvarjenje tako intimna zadeva...

— Te intimnosti pa že ni treba! — Ali ste opazili, tovariš! Očividna sabotaža! Najprej mi ni prav, da govorim, potem ne dovoli, da bi ga gledal, na vse zadnje bo nam dihati prepovedal! Seve, ki nas ni bilo — je pisal. Takrat je bilo mogoče, zdaj pa kar namenkrate! Pod kontrolo je težko, kaj ne? Kadar je vse javno, brez prevare takrat pa noče delati glava! Prav, prav! Bomo že poročali na pristojno mesto! — Delavska kontrola se je spogledala.

— Ali ste opazili, tovariš! Očividna sabotaža! Najprej mi ni prav, da govorim, potem ne dovoli, da bi ga gledal, na vse zadnje bo nam dihati prepovedal! Seve, ki nas ni bilo — je pisal. Takrat je bilo mogoče, zdaj pa kar namenkrate! Pod kontrolo je težko, kaj ne? Kadar je vse javno, brez prevare takrat pa noče delati glava! Prav, prav! Bomo že poročali na pristojno mesto! — Delavska kontrola se je spogledala.

Priporočljivo je, da nam pošljete

VAŠE PRIHRANKE

za obrestonosno naložitev.

Naša banka plačuje na vložke na

"Special Interest Account"

4% OBREŠTI NA LETO

a sigurnost je v vseh ozirih zajamčena.

Naj bo Vaše sedanje hranjenje Vaša zaslomba za vse slučaje v bodočnosti; radi tega vložite Vaše prihranke v solidno in sigurno domačo banko.

VSE DRUGE BANČNE POSLE IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Razkrinkani hohštaper.

V Beogradu se je pojavil mladenič, ki se je izdal za korvetnega kapitana, pa menda niti morja ni videl. — Mlada dekleta so mu šla na lim in mu dajala denar.

Baš, ko je hotela beogradska policija na sami promenadi aretirati nekega korvetnega kapitana, ki menda morja ni nikoli videl, a je znal od beograjskih devojk in drugih naivnežev izrabiti lepe vso te denarja, rekoč da jih prepelje v Kongo je izginil. Izginil pa je tudi njegov prijatelj, ki se je izdal za sina Luke Čeloviča. Zasedovanje obeh se je vršilo izprva tajno. Ker pa ni bilo o korvetnem kapitanu in njegovem prijatelju nikakega sledu, je policija v "Politijskem Glasniku" navedla točen popis čedne dvojice.

Mladi lažni korvetni kapitan se piše De Lebo Paul. Je okoli 27 let star. Govori nemško, francosko, romunsko, italijansko, angleško, ter se predstavlja kot korvetni kapitan belgijske ladje "Tunis." Kot tak je izvalil od raznih oseb večje zneske denarja, trdeč in zagotavljajoč, da jih prepelje v belgijski Kongo, kamor v kratkem odpotuje. Čim je dobil denar je izginil. Prevarane osebe so lažnega fregatnega kapitana, ki je nosil krasno pomorsko častniško uniformo, ovadile policiji, ki ga sedaj pridno zasleduje, zdi se pa, da brez uspeha.

Kot prva žrtev korvetnega kapitana De Lebo Paul je postal neki Rus, ki se je vozil z njim v prvem razredu brzovlaka od Zagreba do Beograda. Sestala sta se popolnoma slučajno in se kmalu zapletla v živahen, intimen pogovor. Mladi, elegantni pomorski častnik je znal svojega sopotnika izvrstno zabavati s pripovedanjem o okostih krajih Afrike.

"Dragi gospod, če hočete zaslužiti lepe denarje, pojdite z menoj. Tam je pravi raj, o čemur se boste prepričali sami, ko pridete tja. V ostalem tudi potovanje ni drago in vas stane komaj 10.000 dinarjev. Nikole Pečkoviškega edina želja je bila potovati po svetu in kapitanov predlog se mu je zdel naravnost sijajen. Pristal je, da potuje z kapitanom in da plača potovanje v naprej, dočim mu da kapitan potrdilo, da je voznika do Konga plačana. Dospela sta končno v Beograd, kjer so ostala nekoliko dni in sta se pripravila za veliko potovanje. De Lebo je svojemu novemu prijatelju izjavil, da je naročil sobo v hotelu "Moskva" in da ga lahko tam dobi kadar hoče. Nato sta se razstala.

Kje je De Lebo ložiral se pravzaprav ne ve. Znano je le, da se je vsak dan sprehajal po korzu v družbi nekega sumljivega prijatelja. Bila sta skupaj kakor bi bila dvojčka. Kapitanov prijatelj se je hvalil okoli, da je silno bogat in se je izdal za sina Luke Čeloviča, dasi ravno ni znal besedice srbski. Svoj materni jezik je poznal le v Beograd, kjer je spoznal v Belgiji. Sestajala sta se vsako leto in letos sta se domenila za sestanek v Beogradu, odkoder odpotujeta v Kongo, da tam zgradita tovarne in organizirata delo. De Lebo bi ostal v Kongu, dočim bi se on vrnil v Beograd, kjer bi skupaj z očetom upravljali poslovstvo. Naravno je, da sta mlada elegana vjela v svoje mreže na korzu marsikatero srce. Oba pustolovca sta sva znanstva podjetno izkoristila in nasledlo jima je precej devotk, ki so se hotele peljati v Kongo. Čim je postala policija na elegantna gentlemana pozorna, sta izginila iz mesta in sicer že pravočasno, kajti policija je prejela medtem nebroj ovadbe prevaranih oseb. Dosedaj še nista izsledena in sta gotovo že kje v Kongu. Seveda z denarji vred!

Noblova nagrada za finiko in kemijo se podeli šele prihodnje leto.

Strašen požar v tržaškem starem pristanišču.

Premogovno skladišče tržaškega Lloyda zgorelo. — Jugoslovenski parnik "Duna" v ognju. — Škoda znaša več milijonov lir.

Te dni je Tržačane nenadoma zbudilo iz spanja silno žvižganje ladijskih siren. Vstarem pristanišču (punto franco), imenovanem sedaj po kralju Viktorju Emanuelemu, je izbruhnil namreč ravno popolnoma, na dosedaj še nepojasnjen način na pomolu št. 0, kjer se nahaja veliko premogovno skladišče št. 6 tržaških paroplovnih družb. Strašen požar, ki je zavzel v hipu naravnost ogromne dimenzije in grozil uničiti še vsa sosednja skladišča. Prava sreča je bila, da ravno to noč v Trstu ni razsajala burja, sicer bi bile posledice nedogledne in morda katastrofalne za tamkajšnji del mesta, posebno pa za pristanišče. Požar so oznanjale vse sirene. Magazini Generali, sirene v pristanišču vsidranih parnikov in lokomotiv, ki so se nahajale na kolodvoru. Z vseh strani so hiteli gasilci, da rešijo, kar je sploh bilo mogoče rešiti. Ogenj, ki je imel v nakopčenih zalozah premoga najboljšo hrano, je švigal v mogočnih zubljih proti nebu in razsvetljeval vse mesto. Prebivalstvu se je nudil veličasten, čeprav obenem grozen prizor. Staro pristanišče je bilo zavito v goste in temne oblake dima, skozi katere so zasijali vedno znova silni ognjeni stebri. Reševalna dela so bila zelo težavna, ker je vladala naravnost neznosna vročina.

Situacija je postajala od trenutka do trenutka kritičnejša. Nevarnost pa je prispela do vrhunce, ko se je vnel še poveljniški stolp v pristanišču zasidranega jugoslovenskega parnika "Duna", lasti Lloydove skladišče. Na parniku se je vsled silne vročine vnel naprej sprednji krov, polagoma pa "Slobodne paroplovitvene družbe", ki je pripeljal iz Barry Docka 5200 ton premoga. Premog so že več dni skladali s parnika, a je objel ogenj tudi poveljniški stolp. Na stotine ljudstva je prihitelo na kraj nesreče. Na povelje ladijskega kapitana so parnik takoj odvezali in odpeljali na odprto morje, kjer je množstvo z nadčloveškimi napori čez nekaj ur pogasil o genj. Reševalna dela v premogovnem skladišču samem so se vršila ne samo s kopnega, ampak tudi z morja. Predvsem so najprej odvlekli vse zasidrane ladje na prosto morje, nato pa skušali rešiti 6 železniških vozov, natovorjenih z raznim blagom, ki so se nahajali takrat v prosti luki. Rešili pa so samo tri, ki so bili polni sodov z vinom, ostali trije, med njimi ena petrolejska cisterna, pa so postali žrtev požara. V skladišču samem je zgorelo okoli deset tisoč kubičnih metrov premoga.

Požar je posegel tudi na hangarja št. 23 in 28, ki sta bila napolnjena s sladkorjem in kavo. Zgorele so velike množine sladkorja in kave in zlasti kava se je cedila kar v potokih po tleh. Na pomoč so prihiteli tudi redarji. Orožniki in vojak. Šele v poznih jutranjih urah v četrtek se je posrečilo ogenj tako omejiti, da je nevarnost za sosednja skladišča odstranjena. Požar pa je razsajal še večeraj ves dan in so ga popolnoma zadušili šele proti večeru.

Škoda je nepregledna in je zaenkrat ni mogoče še niti približno oceniti. Računa pa se, da znaša na milijone lir. Med požarom so varnostni organi aretirali več ljudi, ki so se na sumljiv način potikali okoli pogorišča.

Preko Afrike v avtomobilu.

Štirje francoski avtomobili nameravajo te dni nastopiti v Colomb Becherju vožnjo preko afriških puščav. Ekspedicija upa, da bo v 24 urah že v Begi Abbasu. Vodja ekspedicije je francoski maršal in prijatelj našega naroda Franchet d'Esperay, ki se bo udeležil vse vožnje. Vsega skupaj šteje ekspedicija 15 članov. Med njimi se nahaja tudi znani francoski kapitan Delincette.

V znamenju praznovanja.

Babjeverstva je vedno manj, toda, kadar se pojavi, se pojavi z veliko silo. "Čarodej" ki je zdravil eno sestro, je spravljal drugo v blaznost. — Žalosten zaključek.

Babjeverstvo je stvar, ki s pronicanjem civilizacije v najširše plasti ljudstva bolj in bolj izginja. Doma pa je na kmetih, tam, kjer so se ohranili običaji in šege naroda do zadnjega v okviru starih tradicij. Kako usodno lahko postane babjeverstvo za privržence, o tem bi lahko napisal celo knjigo. Danes pa ne bomo razmotrivali tega na dolgo in široko, temveč pokazali samo žalosten slučaj, ki se je pripetil v zadnjem času in katerega žrtev je postala dekle s kmetov na Hrvaškem.

Lani se je omračil um seljaku Mari Labatovi iz Viziča poleg Iloka. Roditelji so peljali dekle k zdravniku za živčne bolezni, ki je svetoval domačim, naj pošlje nesrečnico v blazinico. Vendar starši niso ubogali. Obdržali so Maro doma ter so celo leto dni imeli z njo velik križ. Naposled se je dekletovo stanje tako poslabšalo, da je bilo treba nekaj ukreniti. In starši so res šli po nov nasvet, pa topot ne več k zdravniku, marveč k nekemu vaškemu mazaču v Stari Bečji.

V Starem Bečju živi mož, ki je v plasteh ondodnega ljudstva znan kot ljudski "zdravnik" in "čarodej". Kadar kdo oboli, ga peljejo naravnost k njemu. Čarodej odpre neko staro knjigo, mrmra ne razumive besede in "pana" pekleniška v pacientu. Tako je hotel storiti tudi pri Mari, ki je prišla k njemu v spremstvu svoje zdrave sestre Milice in brata. Brat je ostal zunaj v kuhinji. Milica pa je z bolno Maro stopila v izbo, kjer je bilo zbranih še sedem babjevernikov, ki so vsi verjeli v čudežno moč čudoreja. Mož je vstopil ovit v črno haljo, v roki je držal vezno knjigo, na nosu je imel očali na jarem. Kmalu je pričel mrmrati zaklinjalne molitve. V sobi navzoči blazniki so se prestrašili ter začeli begati in tiščati v spremiljevalce, med katerimi je bila tudi Marina sestra Milice. Naenkrat pa je začela Milica širiti roke. Oči so se ji spremenile in zadobile čuden sijaj, njena usta pa so izdajala brezzvezne zloge. Skočila je k čarovniku zaklinjaču, se ga oklenila ter začela tuleč z njim plesati po sobi.

Konec tej grozni sceni je napravil mož sam, ki se je otrešel žrtve in dejal bratu, ki je čakal v kuhinji, naj pelje sestro domov. Brat se je ravnal po naročilu in odvadel sestri iz hiše. Kmalu pa sta začeli obe stokati in še predno je prišel domov, je spoznal, da čarodej ni ozdravil Mare, ampak da je spravljal v blaznost še Milico.

Sedaj sta obe nesrečnici v Stejnjevem poleg Zagreba pod zdravniškim nadzorstvom.

GOVERNER PANAME.

Washington, D. C., 5. decembra. Predsednik Coolidge je poslal senatu v odobrenje imenovanje polkovnika Walkerja guvernerjem panamskega ozemlja, ki je last Zdr. držav.

HRIPAVOST

in razdraženje v grlu je treba takoj lečiti. Kedar ste hripavi, tedaj rabite

Severa's Antisepsol.

Kot izpiralo in za grgranje grla je jako uspešen pripomoček, ki pomaga ublažiti razdraženje, odpraviti hripavost in ozdraviti bolno grlo.

Cena 55c in 50 centov. Vsega skupaj 100c. Vsega skupaj 100c.

CEAR RAPIDS, IOWA

Nov način zdravljenja jetike.

(Nov način zdravljenja jetike) Neki danski profesor je izjavil, da je mogoče ozdraviti jetiko z zlatom. — Prvi poskusi so mu baje dobro obnesli. — Zdravilo se vbrizgava v kri.

Znani danski raziskovalec, profesor Moclgaard, je iznašel, kako smo svojo jasnino že na kratko poročali, nov način zdravljenja jetike — z zlatom. Kopenhagenski zdravnik Kaut Secher, ki je preskusil novo sredstvo na ljudeh, je podal o tem načinu zdravlila obširna poročila. Moeligaardovo sredstvo se imenuje sanocrysin in je preprati iz zlata. "Dosedaj", piše dr. Secher, "so smatrali kemo-terapijo proti tuberkulozi za jako nevarno, ker bi morale povzročiti bakterije pri razpadu močno zastupljenje organizma." To se je pokazalo tudi pri sedanjih poskusih s sanocrysinom na živalih, vsled česar je Moeligaard kombiniral postopanje z nekim serumom, ki vsebuje protistrupe, da tako uniči učinek strupov bakterij.

Poskuse s terapijo na ljudeh so izvršili v Danskem novembra 1. 1923. in so imeli pri sveži jetiki na pljučih dober uspeh. Pri daljših obolenostih, pri katerih je organizem zastrupljen že dolga leta, je že mnogo težje reagirati na ne- pričakovano, z zlato soljo povzročeno pomnožitev ustrupljenja. Posrečilo se je sicer tudi ozdravljenje "hitre" jetike, vendar pa je v teh slučajih redno računati s tem, da je tako postopanje jako nevarno in more pri težko bolnih pacientih končati tudi z smrtjo. Tuberkulozne vnetje prsne mrene se je istotako izkazalo kot jako pripravno za ta način ozdravljenja. Ozdravljeni so bili bolniki, ki so boleli že pol leta na ekscidatu. Vrh tega je mogoče preprečiti na ta način poznejšo pljučno jetiko. Z novim sredstvom se nastopa z uspehom tudi proti jetiki trebušne mrene in žlez. Otroci prestanejo na ta način kuriranja v splošnem dobro, kar je najbrže v zvezi s tem, da imajo še sveže in nepokvarjene organe. Zdravljenje tuberkuloze se vrši z vbrizgavanjem v kri, ali pa, kakor pri kostni in členski jetiki, z vbrizgavanjem v tuberkulozne tkanine.

Uporaba proti kožni tuberkulozi se še ne da presojati z gotovostjo, velike vrednosti pa je vsekakor pri lupusu. Težko pa je na vsak način reči že sedaj, kako se bo razvijala usoda na ta način zdravljenih bolnikov pozneje, ker niso izključene reakcije.

Tragična ljubav dveh devotk.

Iz Berlina poročajo o tragičnem samomoru, ki sta ga izvršili 16letna Irma Koch in Grete Lechmann. Obe mladi in lepi devotki sta bili zaposleni pri nekem podjetju in sta bili obe zaljubljeni v sina njih delodajalec. Obe deklici sta zahtevali od svojega izvoljenca, da se odloči za eno ali za drugo, kakor je ta izjavil, da ne poroči nobene. Irma Koch je nato skočila v vodo, vendar so jo v zadnjem trenutku rešili in prepeljali v bolnico. Ko je prijateljica čula o samomoru Kochove, je odšla na streho poslopja, kjer je bila zaposlena in skočila od tam na dvorišče. Obležala je mrtva na licu mesta. Čim je Kochova, ki je bila zopet izpuščena iz bolnice, zaznala o samomoru Grete Lechmann je odšla istotako na streho omenjenega poslopja in skočila v globino, kjer je našla smrt.

PIANO ROLE za praznike.

NAROČITE TAKOJ DOK JIH IMAMO
WF7759 Venec Slov. Narod. Pesmi, No. 1
WF7760 Venec Slov. Narod. Pesmi No. 2
WF7761 Venec Slov. Narod. Pesmi No. 3
WF7762 U Boj! U Boj!
WF7763 Mislj Moje (Hrvatska)
Vsaka teh rol stane 51.

1225 Strčno veseloje 70c
39175 Sveta noč, blaznina 75c
Za poštno pošljite 50c

IVAN PAJK
24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

Čarugov naslednik.

Komaj je zloglasni Jova Čaruga na varnem, je že dobil naslednika, ki v grozovitostih prav nič ne zaostaja za njim. — Policija ga vztrajno toda brezuspešno zasleduje.

V krajih, ki so svoj čas veljali za domeno glasovitega razbojnika Jove Čaruge, se je zadnje čase pojavil nov razbojnik z imenom Peter Variček. Mož je rodom iz Mlake, ki spada pod katastrsko občino Gornji Kosinj, okraj Perušić, okrožje Gospić. Razbojniku je 37 let, vere je pravoslavne, po pokli delavec. Stalnega bivališča nima. Radi zločinskih dejanj je bil že ponovno obsojen na težko ječo, a se je vselej izmuznil v odločilnem trenutku.

Meseca maja 1919. je odšel Variček iz rodnega sela v Slavonijo, ter je stopil v službo na poslovstvu nekega grofa. Leto pozneje se je klatil po Srbiji. Prišel je tudi v Boljevac, kjer se je dal zaposliti v tamšnjem rudniku. Kmalu pa se je sprl in se v prepiru tako pobil s svojimi tovariši, da je moral izginiti iz strahu pred preganjalci. Zaneslo ga je v Malo Ivančo po leg Beograda, kjer se je zopet pobil v neki svaji. Od tu je pobegnil v slavonski Gjurjevac ter opravljal rudarska dela v ondodnem rudokopu. Iz Slavonije je ušel v Italijo, potem pa je prišel nazaj na Hrvaško, kjer si je zdaj izvolil za bivališče mesto Karlovec.

Pred Karlovcem se je ustavil v obcestni krmi, ker je sedel pri steklenici vina več delavcev. Slučaj je nanesel, da so bili piveci isti težaki, s katerimi se je bil on sprl pred tremi leti v Srbiji. Delavci so pozvali Varička na obračun. Potegnili so samokrese in začeli streljati na razbojnika. Malo je manjkalo, da ga niso ubili. V najposlednjem trenutku se je Variček tudi topot umaknil in pobegnil na varno. Zdravil se je in ozdravel, obiskal je zopet Karlovec. Sisek, Sunjo, Kostajnico in še druge kraje, spretno skrivajoč se pred orožniki ki so ga zasledovali. Naposled ga je roka pravice prijela baš ko je hotel umoriti nekega moškega, od katerega si je obetal bogatega plena. Toda premeten razbojnik je kljub temu, da so ga uklenili, vnovič pobegnul orožnikom in sedaj se potika bogve kod ter se vnovič skriva pred oblastjo. Varičkova vest je polna težkih zločinov in kadar pride pred sodišče, bo gotovo obsojen v smrt na večalih.

KOKOŠ OSLEPILA FARMERJA

Glasgow, Anglija, 5. decembra. Farmer Aleksander Fraser je imel v svojem kokošnjaku tudi napoldivjo kokoš. Ko ji je večeraj prinesel vode, se je zaletela vanj ter mu izključala obe očesi.

ONIM, KI SO NAROČILI BLAZNIKOVO PRATIKO!

Vse one rojake, ki so zadnje dni naročili Blaznikovo Pratiko, prosimo, naj nekoliko potrpe. Kakor hitro dobimo drugo pošiljatev, bomo Pratikke razposlali vsem, ki so jo naročili.

Uprava "Glasa Naroda".

Rad bi izvedel za svojega brata MATEVŽA DRENOVEC, ki se je nahajal pred dvema leti v Cleveland, Ohio. Če kateri izmed rojakov ve zanj naj sporoči na moj naslov: Anton Dre-novec, Bx 624, Lynch Mines, Ky.

Teško delo
ne skoduje nikomur, ki je dobrega zdravlja
OSTANTNE SPOSOBNOSTI
s tem, da masirate svoje mišice vsak večer predno ležite. Dobro se zgrgnite s dobrim starim maslajem.

Reg. U. S. Pat. Off.
IN PREPAREDNESS
to meet the needs of the
people, we have
developed this
new and
effective
method of
relieving
muscle
tension
and
promoting
rest.

1225 Strčno veseloje 70c
39175 Sveta noč, blaznina 75c
Za poštno pošljite 50c

IVAN PAJK
24 MAIN ST., CONEMAUGH, PA.

Koledar za leto 1925.

Še nobeno leto nismo Koledarja tako naglo prodajali kot ga letos. Skoraj sleherni, ki ga je naročil, nam sporoči, da je z njim nadvse zadovoljen. Vsebuje dosti aktualnih člankov, lepih povesti ter nasvetov, ki pridejo prav vsaki gospodinji.

Nadalje vsebuje kratko zgodovino priseljevanja v zadnjih petdesetih letih ter natančno besedilo nove priseljeniške postave.

Globok in mnogo odkrivajoč je tudi članek "Svet bodočnosti".

Kdor hoče imeti Koledar, naj ga takoj naroči.

ADVERTISE in GLAS NARODA

SANTAL MIDY
PROTI NALESU
PREHLAD MEHURJA

MOŠKIL Zdravilo se proti nalezju
Nabavite si najboljšo zdravilo
PREPRAČBA ZA MOŠKE
Velika tuba 50c. Kit (40) \$1
Vse lekarne ali
San-Y-Kit Dept. B
82 Beakman St., New York
Pisite za okrožnico.

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Božična denarna nakazila

katera se skoz nas odposljejo do polovice decembra bodo še pred prazniki izplačana.

Stroški brzajavnega pisma samo EN DOLAR.

Naročite še danes denarno darilo, katero ste se namenili poslati Vašim v domovini.

FRANK SAKSER STATE BANK

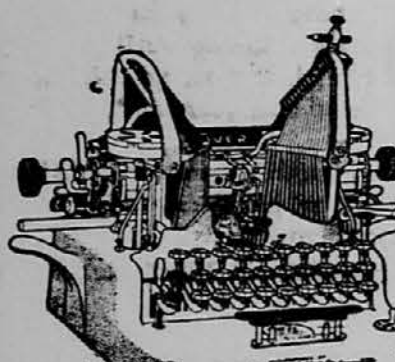
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozl 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zanešati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulce in liče po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne bolezni v majhurju, lednicah, jetrah, želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd. Uredna ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 5. sverer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Posebna ponudba našim čitateljem!
Prenovljen pisalni stroj "OLIVER" \$20.00
5 strešico za slovenske črke, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI.

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lah-ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite s vajo.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Znižan na \$38.00 (Model: II)
RADIO
Znižan na \$38.00 (Model: II)

Ta cena je veljavna samo 30 dni.

Dosti ljudi noče kupiti RADIO, boječ se, da so RADIO preveč kompliranti za urediti in ravnati. Te bojazni pa ni več. Naš inženirski oddelek je po dolgotrajnih izkušnjah ustallil in završil in izvršen in močan DOLGODISTANČNI tube ste (Model: II), ki je take PRIPROST za urediti in upravljati, da lahko vsak OTROK ravna z njim. Ta POSEREN set vam zamore prinesiti jasne glasove iz jake oddaljenih postaj v okrožju 1000 do 1500 milj stran. Ta Model: II RADIO je ravno tako dober, če ne še bolj kot so drugi, ki jih prodajajo za dosti višjo ceno. Naš RADIO je poceni ker:

1. Je USTALJEN.
2. Prodano jih veliko MNOŽINO.
3. Dobimo jih naravnost iz TOVARNE, nobenih trgovskih stroškov in profitov.
4. Prodajamo jih za GOTOVINO, da prihranimo knjigovodske stroške.

RADIO da Sloveci dosti zabave in zabaval vas bo. Še živite v mestu ali na daleč vsran na deželi. Pomagal vam bo naučiti se resnično dobro angleščine. Vzrajni bo vaše otroke. To je najboljšo DARILLO. Je poceni. Prvi stroški z njim, so zadnji stroški. Če ga naprej prodaste, dobiti dosti zanj.

Z vsakim RADIO pošljemo popolna navodila, kako ga je treba postaviti in ravnati z njim.

Cena tega značilnega MODEL II. RADIO je \$38.00 (osemintrideset dolarjev). Vključuje vse. Pripraven za uporabo. Kupiti ni treba nič drugega.

PRI NAROČILU SE POSLUŽITE TEGA KUPONA.

STANDARD RADIO CO.
504 Citizens Bldg., Canton, Ohio.

Čenjeni: — Priloženo dobite Money Order za \$38.00 (osemintrideset dolarjev) in prosim, pošljite mi enega vaših MODEL II. RADIO sets, zaeno z vsem, kar je potrebno za uporabo in navodila. S pozdravom,

Moje ime je _____

Moj poštni naslov je _____

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

Trinajsto poglavje.

DOŽIVLJAJ V GOSTILNI

Peter ni dobro spal, kajti kljub izvrstni obvezi brivca ga je poskodba zelo bolela. Razventega ga je vznemirjala misel, da Margareta brez dvoma domneva, da sta on in njen oče mrtva. Ko je nekoliko zadremal, se mu je zdelo, da jo čuje jokati ter kličati njegovo ime. Ko je prišel prvi žarek svetlobe skozi visoko, zamreženo okno, je vstal ter poklical Castella, kajti niti prvi, niti drugi se ni mogel obledeti brez pomoči drugega. Nato sta čakala, dokler nista čula moških glasov, ki so govorili in stopicjanja živali na dvorišču. Ker sta domnevala, da je to brivec z mulami, sta odklenila vrata ter pregovorila služkinjo, da jima je odprla vrata.

Bil je res brivec in z njim enook dečko, sedeč na ponjui, ki je rekel, da ju bo povedel v Granado. Vrnila sta se z brivcem v hišo, kjer je brivec pogledal njih rane ter zmalj z glavo, ko je videl Petrove. Rekel mu je, da bi ne smel še tako naglo potovati. Nato je prišlo nadaljno barantanje glede cene mul, sedel, vreč, plače vodnika, kajti čeprav bi najraje takoj odpotovala, nista smela plokazati, da imata precej denarja na razpolago.

Konecno je bilo vse uravnano in ker se ni njih gostitelj, oče Henriques še prikazal, sta sklenila odpotovati, ne da bi se poslo. vilo od njega. Pustila sta nekaj denarja za cerkev. Ko sta dajala denar služkinji, katero sta tudi nagradila, se je prikazal duhovnik, neomit. Rekel je, da je bral rano mašo v cerkvi, kar pa ni bilo res, kajti držal se je za glavo, kot da mu hoče počiti.

Povedala sta mu, da hočeta odriniti ter mu ponudila dar, katerega je tudi sprejel. Ker pa je bil precejšen, ju je pričel prositi, naj ostaneta še nekaj časa. Rekel je, da so pota malo varna in da ju bodo ujeli Marokanci ter vrgli v ječo, kjer so krščanski jetniki. Izjavil je, da ne more nikdo priti v Granado brez potnega lista, a na vsa ta izjavjanja sta odgovorila, da morata na vsak način oditi.

To je duhovnika očividno še bolj vznemirilo in rekel je, da ga bosta spravila v zadrege z markijem, čeprav ni povedal, kajdan in na kak način. Peter pa je domneval, da misli duhovnik na plenjenje lastne ladje Morella, katerega se je udeležil tudi ta duhovnik, varovaneck markija, od katerega je dobil fano.

Ko sta konecno odšla, sta čula duhovnika, ki se je razkačil ter zmerjal brivca. Vjela sta besede "špijoni", "angleške senjore" in "povelja" markija. Bila sta vesela, da sta se končno znašla izven va, kjer je še vse počivalo ter jahala nemoteno po poti, vodeči proti Granadi.

Ta cesta pa je bila vse preje kot dobra in tudi zelo hribovita. Tudi muli sta bili slabši ko sta izprva domnevala. Ona, katero je jahal Peter, se je neprestano izpodtikavala. Vprašala sta dečka, kakod dolgo bo treba jahati do Granade, a njegov odgovor se je glasil:

— Quien sabe? — Kdo ve. To je odvisno od božje volje.

Eno uro pozneje sta ga zopet vprašala in odgovoril jima je:

— Mogoče danes zvečer, mogoče jutri, mogoče pa nikdar, kajti tu naokrog je dosti tolovajev in če bi ušli tolovajem, bi gotovo padli v roke Marokancev.

— Mislim, da je eden teh tatov v najini neposredni bližini. — je rekel Peter v angleškem jeziku ter zrl mrko na vodnika. Nato pa je dostavil v svoji polomljeni španščini:

— Prijatelj, če se sestanemo z banditi ali Marokanci, boš prvi poginil ti sam.

Pri tem je prijel za ročaj meča.

Vodnik je zaklel po španski ter obrnil svojega konja, kot da se hoče vrniti v Motril. Nato pa se je premislil ter jahal pred obema tako daleč, da ga ni mogel več ur nikdo ogovoriti.

Tako slaba je bila pot in tako betežne mule, da je prišla noč še predno so dospeli na vrhune Sierra in v zadnjem blešku zahajajočega solnca so zapazili spodaj na planjavi minarete in palače Granade. Hotela sta iti naprej, a vodnik je trdil, da je to nemogoče, kajti v temi bi vsi lahko pocepali v ta ali oni prepad, ko bi skušali priti v dolino. Rekel je nadalje, da se nahaja v bližini venta ali gostilna, v kateri lahko prenoče ter nadaljujejo prihodnji dan svoje potovanje.

Ko mu je rekel Castell, da ne želi prenočiti v gostilni, je odgovoril vodnik, da morata, ker je zmanjkalo živin in da tudi na cesti ali ob cesti nikake krme za živali. Obotavljaje sta vsled tega privolila, kajti vedela sta, da ju mule nikdar ne bodo prinesle do Granade, razven če dobe zadostne hrane. Vodnik je nato pokazal osamljeno stoječo hišo v bližini ter odjahal z izjavo, da bo odredil tam vse potrebno.

Ko sta se približala temu "hotelu", ki je bil obdan naokrog od visokega zidu, sta videla svojega enooknega vodnika v resnem razgovoru z nekim debelim dedcem, ki je nosil za pasom dolg nož. Ta mož se jima je približal ter rekel, da je on gostilničar in da bosta dobila obilo hrane in dobro prenočišče.

Odjahala sta na dvorišče in gostilničar je takoj zapannil glavna vrata za obema, z izjavo, da se hoče na ta način ubraniti razbojnikov. Nato je prišel neki Marokanec ter odvedel mule v hlev. Spremil je oba v nizko sobo, opremljeno z mizami in klopmi, kjer je sedel več divje izgledajočih moških, ki so pili vino. Tam je gostilničar naenkrat zahteval plačilo vnaprej, ker bajne ne more zaupati tujcem. Peter bi se gotovo pričel prepričati z njim, a Castell, ki je smatral za najboljšje udati se, si je odpel jopič, da dobi denar, kajti v svojem žepu ni imel nobenega drobnja, ker ga je porabil v Motril.

Ker ni mogel rabiti svoje desne roke, se je poslužil leve in to je storil tako nerodno, da je padel zlatnik, katerega je potegnil ven, na tla. Sklonil se jein pri tem je padlo izza pasu več kot dvajset nadaljnjih zlatnikov, ki so se potočili na vse strani. Peter, ki je imel svoje oči vsepovsod, je videl, kako so izmenjali gospodar in navzoči pomembne poglede. Kljub temu pa so vstali ter pomagali pobirati denar, katerega je gostilničar vrnil Castellu, z izjavo, da bi računval več, če bi vedel, da so to tako premožni ljudje.

— Ne storite tega, — je rekel Castell, — kajti to je vse, kar imava na svetu.

— Gotovo, gospod, — je rekel gostilničar, — a še malo se premaknite in brez dvoma bo padel kak nadaljni dublon iz vašega pasu.

(Dalje prihodnjič.)

J. S. Machar:

Povest Boccacia.

Šla sva iz Gaadena v Heiligenkreutz, moj prijatelj, arhivar pri knezu K. in jaz Lepa, široka cesta vodi skozi gozd in senčni hlad, ki je ležal na njej, je očividno osvežil mojega, od vročine utrujenega prijatelja.

Začel se je ozirati krog sebe, vihteti palico in posnemati zvižganje drozda in glas kukavice — naenkrat pa se je ustavil in mi začel praviti z vnmemo, ki je lastna strokovnjakom:

— Vraga, zdi se mi, da ti nisem še prav nič omenil svojega odkritja? —

— Odkritja? —

— Ali ni to odkritje, če najdeš rokopis Decamerona? —

— Beži no — beži!

— Le ne smej se tako skeptično — me je prekinil — pravi, prišten Boccacio! Pergament, pisava sicer pa menda pripoznaš, da se v svoji stroki nekoliko spoznam. Primerjal sem rokopis s florentinsko izdajo iz l. 1527, ki jo ima tudi naš knez, in rečem ti, manuskripta ne odtehtaš z zlatom. Le eno mi je uganka: vseh teh novel skupaj je sto in ena.

Posilil me je smeh: "Očividno torej prepis in urni prepisovalec je po vzoru pripisnil še en komad."

— "Jedva, jedva," je ugovarjal prijatelj resno. — Čital sem ravno to poslednjo novelo neobičajno pozorno in našel nisem niti najmanjše razlike v slogu in jeziku. Tudi po vsebini se ne bi razlikovala preveč od ostalih sto povesti, presenetila pa me je okolščina: globokost kakršne Boccacio drugje nima. Najprej opisuje namreč tragično smrt edinega mladega sina vojvodovega, nato omenja, kakor se je vladarjeva rodbina pregrešila zoper svoj narod, citira besede sv. pisma o Gospodovi osveti, ki kaznuje celo še v tretjem in četrtem kolenu in omenja, da je obstojal podoben nazor tudi že pri starih narodih. Mi smo to osveto imenovali sveto in večno živo Nemesis."

— Povej mi, prosim, na kratko vsebino te povesti!

— Krajšne ugo je pripoveduje Boccacio sam, se to sploh ne da povedati. To njegovo priprosto pripovedovanje se namreč odklikuje po nenavadni stvarnosti. Mi, moderni ljudje, ga v tem ne moremo doseči. Vsebina je torej sledeča: Vojvoda Giuseppe ima edinega sina Giulia. Njegov rod je najstarejši in najuglednejši od vseh vladarjev rodov v Italiji. Nekdaj so bili to siromašni plemiči, toda njihov prednik Rodolfo, je izkoristil srečno naključje in je položil temelj bogastvu in slavi svoje hiše. Nesložni knezi namreč niso hoteli nikomur izmed svojih vrstnikov prikovati odličnega mesta in so izvolili siromašnega Rodolfa načelnikom lige, upajoč, da bodo lahko v senci njegove moči delali po svoji volji. Toda Rodolfo jih je ukanil. Ne le senco moči, temveč moč samo je hotel imeti. In imel jo je. Posvetil je svojo pozornost najmočnejšemu izmed knezov, vojvodi Odoakerju, ki je vsled svoje moči in bogastva slovel kot "železni" ali "zlati" vojvoda. Tega je pokoril Rodolfo, pobral mu je mesta in jih proglasil za lasto svoje hiše. Ko pa se je Odoaker, razdražen ne le kot vojvoda, marveč tudi kot človek, iznova uprl ga je Odoaker, razdražen ne le kot vojvoda, izgubil življenje. Slava in moč Rodolfova sta vsled tega zrasli tako, da ni imel nobenega tekmeča več. Kot dober, rodbinski oče je skrbel tudi za svoje otroke. Ženil in možil jih je uspešno in njegov praktični duh je živel tudi v njegovih potomcih. Bodisi z močnimi, bodisi z mečmi so se povzpeli tako visoko, da so postali prva vladarska rodbina v Italiji. Vse nezgode so srečno prestali, njihova moč se je neprestano množila in stalno rastla, pri tem pa so bili bič in nesreča ne le za svoj narod, marveč za vso Italijo. Mračni, fanatični, oholi vladarji so se smatrali za božje namestnike na zemlji in domnevali so, da je vsako njihovo dejanje storjeno v božanskem navdahnjenju in da

služi le v večjo čast in slavo božjo.

Sin Giuseppe, Julius je navidez obetal v svoji mladosti najboljšje. Pripovedovali so ganljive zgodbe o njegovem dobrem sreč in njegovi odprti glavi. Giuseppe sam ni bil slab vladar, toda bil je omahljiv, nedosleden: trsje, ki se maje v vetru. Zato je narod opiral svoje nade na bodočnost in na njegovega naslednika. Ko je Julius dočastel, so ga oženili. Našli so zanj princesinjo starega rodu, slavili so razkošno svadbo, vsa mesta so poklonila mladima novoporočencema darove in podložni narod je vriskal, kakor je to pač njegova navada pri podobnih prilikah.

Nekaj let pozneje pa je opazil Julius v krogu dvornih dam mlado krasotico modročrtnih las in azurnih oči. Bilo ji je še le sedemnajst let. Zagledal jo je in izgubljen je bil mir njegovega sreča in njegove domače sreče. Strastno je vzplamtel v ljubezni do mlade lepote in baš tako strastno je jel sovražiti svojo ženo. Čim več dokazov je dobival, da krasotica ni ravnodušna napram njegovi ljubezni, tem težje je prenašal spono zakonskega stana. Razdor je sledil razdoru, prepričanju in ni ostalo zgolj pri besedah, kot so sluge, svedoki takih nastopov, pripovedovali po mestu.

Krasotica je bila edino dete višnje plemkinje, izobražene in zlahitne dame: njen brat je bil padel leto pred temi dogodki na bojišču kot častnik v vojski Giuseppea. Julijeva ljubezen se je izpremenila v vročino strast in njegovo domače življenje je popolen pekel.

Ker si ni vedel pomagati drugače, je napisal papežu pismo, naj loči ta nesrečni zakon. Papež pa je poslal pismo Julijevemu očetu. Sledil je nastop med očetom in sinom pri zaprtih durih; posledica je bila, da se je Julius odručil svojem očetu prav tako, kakor svoji ženi. V prostem času, kar mu ga ni izpolnjevala ljubezen, se je udati lovu in pitju. Kajti mlada plemkinja se mu je bila že vdala z dušo in telesom. Pozneje je spajal vse te tri osi svojega življenja v eno: vozil se je s prijatelji na lov, po lovu je popival z njimi, po pitju pa je odhajal v svojo sobo, kjer ga je pričakovala ljubljenska, ki jo je bil med tem privedel zanesljiv služabnik. Izbral si je namreč za te sestanke vedno osamele gradiče v zatišju gora in gozdov.

Neke zimske noči pa se je tako popivanje zavleklo. Julius je vedel, da ga čaka ljubica nestrpno; toda tudi spona te ljubezni so že začele odjenjavati in njegova edina ljubica je bila še črna. Bilo je v gorah, ki jih je pokrivala sneg. Prijetna toplota je žarela z ognjišča v sobi samotnega lovkega gra diča in vino je razgrevalo duše. Družba ni bila velika: štirje Julij v dani plemiči so sedeli z njim. Pili so in vino je jelo učinkovati: Oči so se nagnile in veke so postajale težke. Iz nekega vzroka se

je razvil preprič. Julij, ki je bil v tem stanju globoko uverjen o vzvišenosti svoje osebe, je zabrusil svojemu nasprotniku nedostojen izraz v obraz. Ta pa je brez odgovora vstal, zgrabil steklenico za grlo, jo obrnil in tresčil prineca po glavi. Udarce je zadel silno in dobro. Julij se je zgrudil z razbito lobanjo. Pivec so se hipoma stregli in se razpršili. Prišel je sluga, položil svojega gospoda na divan; nato je odšel in potrkal na duri spalnice. Mlada plemkinja se je oglasila. Sluga ji je povedal, kaj se je zgodilo. Planila je ven, pogledala razbito lobanjo svojega ljubljence in se navidez mirno vrnila v spalnico. Ko pa je čez nekaj časa sluga potrkal, hotet svetovati krasotici, naj brzo odpotuje, ni dobil odgovora. Z lastno roko je storilo dekle konec svojemu brezupnemu življenju.

Drugi dan zarana je prišel edon princenih tovarišev k staremu Giuseppeu in mu naznanil, kaj se je zgodilo. Nato je šel zasledovati morilec; dobil ga je nekje ob morskem bregu in ga ubil po kratkem boju.

To je torej vsebina stoinprve novele našega rokopisa. Na koncu je, kakor sem že omenil, par silnih in s prepričanjem napisanih stavkov o Nemezi, okolnost, ki je pri tem galantnem in laseivnem avtorju v resnici najbolj čudovita.

Prijatelj arhivar je obmolknul.

Prišla v Heiligenkreutz. Prijazna, čedna vasica je to, obdana kroginkrog z gozdnatimi holmi. Stara cistercijska opatija z znamenito samostansko cerkvijo iz 12. stoletja, kjer so krasno slikana okna in kjer leži v kripti trinajst Babenberžanov.

Ko sva stopila v vrho nizdol, sva opazila par turistov z Baedekerji; stopali so po pesčenem drevoredu proti pokopališču. Domačin jih je vodil in slišala sva, kako jim je ponosno razlagal, da so tudi že Kitajci in celo nekaj Japonev obiskali to pokopališče. Pridružila sva se jim.

Vodnik nas je peljal h grobu pokritemu z veliko, temno, mramorno ploščo; pri zglavju se dviga drugi kamen in na tem stoji napis: Mary Baronessa Veczera" 1871. — umrla 29. prosinca 1889. Seveda nemški.

In spodaj stoji verz iz knjige Jobove:

"Kakor evetlica zraste človek in ovone."

Dame so trgale bršljinovo listje z groba, gospodje so se zatopili v pogovor, mi dva pa sva stopila na grobarjev migljaj v pokopališčno kapele.

To kapele je bila dala zgraditi stara baronica Veczerova v spomin svojih dveh otrok. Njen sin je padel kot častnik v drugi bosanski vstaji leta 1882., drugo dete te Niobe je bila hčerka Mary, ki smo bili ravnokar stali ob njenemu grobu. Prekrasno sliko smo zazrli v oknu kapele. Solnčni žarki so padali naravnost na slikano steklo ter oživljali njene barve. V sredi slike sedi Madona, na obeh straneh klečita dva, "ki sta ange-

Kretanje parnikov - Shipping News

9. decembra: Pittsburgh, Hamburg; Orduña, Cherbourg, Hamburg; Colombo, Genova.

10. decembra: Paris, Havre.

11. decembra: Stuttgart, Cherbourg, Bremen.

13. decembra: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Veendam, Boulogne, Rotterdam.

16. decembra: France, Havre; Bremen, Bremen.

17. decembra: Majestic, Cherbourg.

20. decembra: Pres. Harding, Cherbourg; New Amsterdam, Boulogne, Rotterdam.

24. decembra: Minnekahda, Cherbourg, Hamburg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.

27. decembra: Olympic, Cherbourg, Volendam, Boulogne, Rotterdam.

30. decembra: La Savoie, Havre; Arable, Cherbourg, Hamburg.

31. decembra: Zealand, Cherbourg; Ohio, Cherbourg, Hamburg.

3. januarja: Aquitania, Cherbourg; Suffern, Havre; New Amsterdam, Rotterdam; America, Bremen.

6. januarja: Columbus, Cherbourg in Bremen; Duilo, Genova.

7. januarja: Paris, Havre.

8. januarja: Deutschland, Boulogne in Hamburg.

10. januarja: Majestic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen.

14. januarja: France, Havre.

15. januarja: Mongolia, Hamburg.

17. januarja: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Veendam, Boulogne, Rotterdam.

20. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.

22. januarja: Cleveland, Boulogne in Hamburg.

24. januarja: La Savoie, Havre; Conte Verde, Genova.

28. januarja: Paris, Havre; Orduña, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

29. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.

CUNARD

Jugoslavlani, odhajajoči na začasni obisk, pa se mudijo manj kot eno leto, bodo zopet spuščeni v Zdr. države, ne oziirajo se na kvoto.

V JUGOSLAVIJO

v 8 in pol dne vsako soboto s tremi ekspresnimi parniki BERENGARIA, MAURETANIA, AQUITANIA (preko Cherbourga)

ČE nameravate dobiti svojo rodbino iz JUGOSLAVIJE, se takoj brigajte za potovanje. Naš urad v Jugoslaviji jim bo pomagal in svetoval. Vsi potniki tretjega razreda potujejo v privatnih kabinah. Nenadkritiiva čistota hrane. Za podrobnosti se obrnite na lokalne agente ali na

CUNARD LINE New York

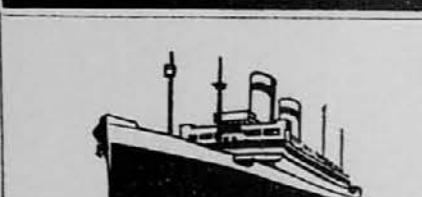
25 Broadway New York

lja, a sta bila nekoč človeka v življenju." Eden izmed njiju, oni na levi, zre z udanostjo polnim pogledom v Madono, zadovoljen je s svojo usodo, ki je je bil deležen na svetu, umrl je kot "vojak in poštnjak."

Drugi angelj dviga sklonjene roke k Madoni; Krase ga črni lasje z modrim bleskom in azurne oči, v obeh pa polno hrepenonja in gorja. Hrepenenja po vsem, kar mu je življenje odreklo, gorja od vsega, kar mu je življenje dalo.

Obličje Madone pa je strogo, da grozeče resno in njena roka preteče kaže tja nekam proti izhodu kapele, preko pokopališča, preko doline, kjer leži vasica, preko gozdnatega vrha, na čegar drugem pobočju leži lovski uradič. ... Odšla sva s pokopališča. Bela cesta s vasice se vije na vrh, ki leži nasproti od nas, in vodi v Mayerling.

Nisva šla po tej cesti. Bila sva utrujena in lačna. Sedla sva v lipovo senco samostanske gostilne in prijatelj mi je začel razlagati nekatere zanimive stiliščne posebnosti iz stoinprve novele Boccacia.

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE
HAMBURG-AMERICAN LINE
HARRIMAN HAPAG

NAJKRAJŠA POT V VSE DELE
JUGOSLAVIJE

Odplutje vsak teden z našimi razkošnimi parniki

RESOLUTE RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND

Parniki s 1. 2 in 3. razredom in znani "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa", "Thuringia", "Westphalia" s kabinami in 5. razredom

BOŽIČNA ODPLUTJA

Cleveland 11. dec. ob opoldne

United American Lines

35 - 39 Broadway, New York, N. Y. ali katerikoli lokalnemu agentu.

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

Martha Washington 6. dec., 24. feb. Presidente Wilson — 3. feb., 24. mar.

V Dubrovnik ali Trst.

Zeleznina v notranjost z merna. Nobe-nih vizejev. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri

PHILPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE in GLAS NARODA

Nove pošiljatve knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znakah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik	\$1.25
Gospodinjstvo	1.00
Naša zdravila	.50
Nasveti za hišo in dom	1.20
Sadje v gospodinjstvu	.70
Zdravilna zelišča	.30
Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupla ..	.75
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani	5.00
Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Pletršnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani	10.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale), — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani	7.00
Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —	
Zgodovina SHS, 3. zveski, zgodovinski podatki Jugoslovanov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslovana	3.25
Mi plačamo poštino.	